

Covid-19 Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitimi Kullanan Öğrencilerin Memnuniyet ve Davranışlarının Teknoloji Kabul Modeli Çerçevesinde İncelenmesi

Investigation of Satisfaction and Behaviors of Students Using Distance Education in the Covid-19 Pandemic Process within the Framework of Technology Acceptance Model

İbrahim Avcı¹, Emel Yıldız²

Öz

İlk olarak Çin'de ortaya çıkan ve daha sonra tüm dünyaya yayılan Covid-19 pandemisi birçok sektörü etkilediği gibi eğitim sektörünü de etkilemiştir. Pandeminin hızla yayılmasını engellemek için alınan ilk önlem sosyal mesafe olmuş ve insanlararası temasın fazla olduğu iş yeri, avm, sinema gibi alanlar kapatılmıştır. Kapatılan alanların içerisine eğitim-öğretim faaliyetlerinin yürütüldüğü tüm kurumlar da dahil edilmiş ve eğitim-öğretim faaliyetlerinin uzaktan eğitim şeklinde yürütülmesine karar verilmiştir. Gerek eğitim alan gerek eğitim veren kişiler uzaktan eğitim sistemini kullanmaya başlamıştır. Dolayısı ile araştırmanın temel amacı Teknoloji Kabul Modeli çerçevesinde uzaktan eğitim sisteminin kullanımına yönelik tüm öğrencilerin memnuniyet ve davranışsal niyetlerini belirlemektir. Bu kapsamda veriler hazırlanan online anket formu ile toplanmış ve elde edilen veriler Spss ve Amos programları ile analiz edilmiştir. Verilerin pandemi nedeniyle online anket ile toplanması, araştırmanın önemli kısıtıdır. Analiz sonuçlarında algılanan fayda ve performans beklentisinin memnuniyet ve davranışsal niyet üzerinde; memnuniyetin ise davranışsal niyet üzerinde anlamlı etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Covid 19, Uzaktan Eğitim, Teknoloji Kabul Modeli, Memnuniyet, Davranışsal Niyet

Abstract

The Covid-19 pandemic, which first appeared in China and then spread all over the world, affected many sectors as well as the education sector. The first measure taken to prevent the rapid spread of the pandemic was social distance. For this reason, places with high inter-human contact have been closed. In this context, all institutions where education activities were carried out were closed and it was decided to conduct education activities in the form of distance education. People who are both educators and trainers have had to use the distance education system. Therefore, the main purpose of the research is to determine students' satisfaction and behavioral intentions towards the use of the distance education system within the framework of the Technology Acceptance Model. The data were collected with the prepared online questionnaire and the obtained data were analyzed with Spss and Amos programs. Collecting data through online surveys due to the pandemic is an important limitation of the research. In the analysis results, it was concluded that perceived usefulness and performance expectation have a significant effect on satisfaction and behavioral intention, and satisfaction has a significant effect on behavioral intention.

Keywords: Covid-19, Distance Education, Technology Acceptance Model, Satisfaction, Behavioral Intention

Araştırma Makalesi [Research Paper]

Submitted: 25 / 02 / 2021

Accepted: 26 / 05 / 2021

¹ Öğr. Gör. Dr., Sosyal Bilimler MYO, Gümüşhane Üniversitesi, ibrahimavcimail@gmail.com Orcid No: <https://orcid.org/0000-0001-9112-5076>

² Doç. Dr., İİBF, Gümüşhane Üniversitesi, emel.yildiz@yahoo.com, Orcid No: <https://orcid.org/0000-0001-7190-593X>

Giriş

Teknolojik açıdan yaşanan gelişim ve değişimler toplumu ve toplumsal yaşamı önemli ölçüde etkilemektedir. Teknolojik gelişmelerden etkilenen alanlardan biri de eğitimidir. Özellikle internet ve iletişim teknolojilerinde yaşanan yenilikler eğitim alanı için de alternatif eğitim modellerinin ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Dolayısı ile internetin eğitim alanında kullanılmaya başlaması ile örgün olarak eğitim alamayan kişiler için uzaktan eğitim alma imkanı doğmuştur (Toker Gökçe, 2008: 1). Uzaktan eğitim sistemi olarak ifade edilen bu eğitim modeli, farklı yerlerde bulunan öğretmen ve öğrencilerin, öğretim ve öğrenim faaliyetlerini iletişim teknolojileri aracılığı ile yerine getirmeleri şeklinde tanımlanmaktadır (İşman, 1998:18). Uzaktan eğitim sistemi, öğretmen ve öğrencilerin fiziki olarak bulunmasına gerek olmadan, eşzamanlı veya farklı zamanlarda internet üzerinden derslerin işlendiği bir öğretim şekli olarak tanımlanabilir. Uzaktan eğitim sistemi sayesinde daha fazla öğrenciye eğitim alma imkanı sunulmakta, geleneksel eğitimden faydalanamayan öğrenciler daha ekonomik olarak uzaktan eğitim sisteminden faydalanabilmektedir (Çığlık ve Bayrak, 2015: 91).

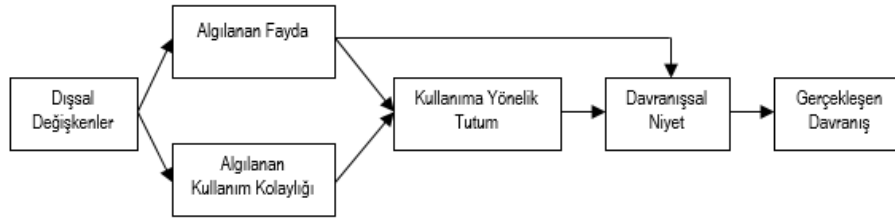
Özellikle 2019 yılı sonlarında başlayan ve tüm dünyayı etkileyen Covid-19 pandemisi nedeniyle fiziki olarak uygulanan geleneksel eğitim sistemi tamamen internet üzerinden gerçekleşen uzaktan eğitim sistemi şeklinde uygulanmaya başlamıştır. Dolayısı ile milyonlarca öğrenci ve binlerce öğretmen uzaktan eğitim sistemini öğrenmek ve kullanmak zorunda kalmıştır. Hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin teknolojik değişimlere uyum sağlamaları, teknoloji okur-yazar seviyelerinin yüksek olması ve yeni teknolojik gelişmeleri kabullenmeleri uzaktan eğitim sisteminin başarı ve kalitesini etkilemektedir. Dolayısı ile yoğun bir şekilde kullanılan uzaktan eğitim sisteminin öğrenciler tarafından kullanım kolaylığı, algılanan kalite ve memnuniyet gibi önemli faktörlerin bilinmesi önem kazanmaktadır. Bu gibi faktörlerin belirlenmesi için Teknoloji Kabul Modeli (TKM) kullanılmaktadır. Davis (1985) tarafından geliştirilen bu modelde bilgisayar temelli sistemlerin kabul edilmesi test edilmiştir. Uzaktan eğitim sistemi de bilgisayar temelli bir sistem olduğu için, mevcut araştırma da TKM çerçevesinde araştırılmıştır. Uzaktan eğitim ile teknoloji kabulü ve kullanımı arasında sıkı bir bağ bulunmaktadır. Uzaktan eğitim ilk olarak mektup aracılığı ile kullanılmış daha sonra sırasıyla radyo, televizyon, bilgisayar ve internet gibi teknoloji merkezli olarak devam etmiştir (Daniel, 1995: 5). Son yıllarda birçok eğitim kurumu tarafından kullanılan, son bir yılda ise bütün eğitim kurumlarının pandemi nedeniyle uygulamak zorunda oldukları uzaktan eğitim sistemi ile ilgili ulusal literatürde az sayıda (Can, 2020; Agormedah vd., 2020; Kürtüncü ve Kurt, 2020) araştırmaya rastlanmaktadır. Ayrıca pandemi nedeniyle yoğun bir şekilde kullanılan uzaktan eğitimin ileride de kullanılmaya devam edeceği düşüncesinden dolayı bu konuda çalışma yapmanın önemli olduğu düşünülmektedir.

Bu kapsamda Teknoloji Kabul Modeli çerçevesinde yapılan mevcut araştırmanın amacı, öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminde algıladıkları kullanım kolaylığı, performans açısından beklentileri ve algıladıkları faydanın uzaktan eğitim sisteminden memnuniyetleri ve davranışsal niyetleri üzerindeki etkisini belirlemektir. Ayrıca uzaktan eğitim sisteminden duyulan memnuniyetin uzaktan eğitim sistemine yönelik davranışsal niyet üzerindeki etkisi de araştırılmıştır. Araştırma üç kısımdan oluşmakta; birinci kısımda kavramsal çerçeve ve literatür taraması, ikinci kısımda yöntem ve bulgular, son bölümde ise sonuç ve öneriler kısmı yer almaktadır.

1. Kavramsal Çerçeve

1.1. Teknoloji Kabul Modeli

Teknolojik olarak yaşanan gelişmeler internetin ve mobil teknolojinin gelişmesi ile beraber bambaşka bir boyuta ulaşmış ve tüketicilerin isteyerek ya da zorunlu olarak yeni teknolojileri benimsemeleri ve kullanmaları gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Dolayısı ile tüketicilerin yeni teknolojileri benimsemeleri ve kullanmaları üzerine teoriler ortaya atılmıştır. Bu teorilerin merkezinde ise tüketicilerin yeni teknolojileri kabul etmek ve kullanma konusunda niyet ve davranışları yer almaktadır. Tüketicilerin teknolojik yeniliklere yönelik tutum ve davranışlarını belirlemek üzere geliştirilen kuramlardan biri de Teknoloji Kabul Modeli'dir (Akça ve Özer, 2012: 80). Fishbein ve Ajzen (1975) tarafından tüketicilerin herhangi bir durumla karşı karşıya geldiklerinde istekleri doğrultusunda geliştirdikleri davranışları incelemek amacıyla geliştirilen Sebep Davranış Teorisi'ne dayanan TKM, Davis (1989) tarafından geliştirilmiştir. Davis (1989) hazırlamış olduğu doktora tezinde, bilgisayar temelli sistemlerin, bu sistemleri kullanan kişiler tarafından kabulünü incelemek için model önerisinde bulunmuştur. TKM ile, teknolojilerin kişiler tarafından kabulü için hangi faktörlerin etkili olduğu ortaya çıkarılmaktadır (Davis vd., 1989: 998). Davis (1985) tarafından geliştirilen ve günümüzde birçok çalışmada kullanılan TKM aşağıdaki şekilde yer almaktadır.

Şekil 1. Teknoloji Kabul Modeli

Kaynak: Davis (1985)

Şekil incelendiğinde, TKM ile tüketicilerin yeni teknolojileri kabul etmeleri için algı, tutum, niyet ve davranışları arasındaki ilişkiler açıklanabilmektedir. Şekilde yer alan algılanan kullanılabilirlik ve algılanan kullanım kolaylığı gibi değişkenlerin, yeni teknolojilere yönelik tutum, yeni teknolojileri kullanma niyeti ve davranışları etkileyen faktörler olarak ifade edilmektedir (Davis, 1985:24) TKM'ye göre yeni teknolojileri kabul etmek dört adımda gerçekleşmektedir. Birinci adımda dışsal değişkenler yer almakta, ikinci adımda tüketicilerin yeni teknolojilere yönelik algıladıkları kullanılabilirlik ve kullanım kolaylığı gerçekleşmekte, üçüncü adımda yeni teknolojiyi kullanmaya yönelik tutum, dördüncü adımda ise yeni teknolojiye yönelik davranışsal niyet aşaması gerçekleşmektedir (Chau ve Hu, 2002: 299). Modeldeki değişkenlerden algılanan fayda, kişilerin yeni bir teknolojiyi kullandıklarında, performanslarının artacağına dair inançlarını ifade ederken, algılanan kullanım kolaylığı ise, yeni teknolojiyi kullanan kişilerin, bu teknolojiyi kullanmanın yararlı olduğuna yönelik düşüncelerini ifade etmektedir (Davis, 1989: 320). Konuyla ilgili yapılan bir çok araştırmada (Saade ve Bahli, 2005; Nair ve Das, 2011; Tarhini vd., 2015) tüketicilerin yeni teknolojilerden algıladıkları fayda ve algıladıkları kullanım kolaylığı ne kadar fazla ise, ilgili teknolojiyi kabul etme ve kullanma oranları da o kadar yüksektir. Modeldeki diğer değişkenlerden tutum, bir duruma ya da olguya yönelik olarak kişilerin göstermiş olduğu olumlu/olumsuz davranış eğilimidir. Teo (2011)'ya göre bir kişinin yeni teknolojilere yönelik tutumu ne kadar yüksek olursa, o teknolojiyi kullanma davranışı o kadar yüksek olmaktadır. Niyet bir kişinin bir davranışta bulunmak için hazır olmasını ifade etmekte, davranış ise tutum ve niyet sonrasında ortaya çıkan gerçekleşmiş kullanım olarak tanımlanmaktadır.

1.2. Uzaktan Eğitim

Bilgisayar ve internet odağında yaşanan teknolojik gelişmeler eğitim alanına da entegre edilmiş ve böylelikle geleneksel eğitimden farklı olarak bilgisayarın ve internetin olduğu her yerde gerçekleşen uzaktan eğitim uygulaması kullanılmaya başlamıştır (Tüysüs ve Aydın, 2007: 81-82). Uzaktan eğitim kavramı ile ilgili farklı tanımlamalar yapılsa da, en fazla kullanılan tanım Moore ve Kearsley (2011) tarafından yapılan tanımdır. Bu tanıma göre uzaktan eğitim, eğitimi alanlar ile eğitimi verenlerin farklı mekanlarda bulunduğu, özel eğitim tasarımı ve teknolojilerinin kullanıldığı, erişimin açık bir şekilde gerçekleştiği planlı öğrenme şeklidir (akt. Cabi ve Ersoy, 2017: 418). Uzaktan eğitim ile öğrencilerin fiziki olarak bulunmalarına gerek olmaksızın, eğitim alan ve verenler iletişim teknolojilerini kullanarak internet erişiminin olduğu her yerde eşzamanlı veya eşzamansız olarak ders alabilmektedir (Bakioğlu ve Can, 2014: 17). Günümüzde yaşanan ve bütün dünyayı etkileyen Covid-19 pandemisi nedeni ile yoğun bir şekilde kullanılan uzaktan eğitimin temelleri 18. Yüzyıla kadar dayanmaktadır. 1728 yılında Boston'da yaşayan Caleb Phillips isimli öğretmen, şehir dışında yaşayan ve derslere katılım sağlayamayan insanlar için her hafta hazırladığı öğrenme programlarını göndererek eğitimin kalitesini düşürmeden derslere katılabileceklerini önermiştir (Holmberg, 2005: 13). 19. Yüzyıla gelindiğinde ise uzaktan eğitim ABD, Almanya, İngiltere, Fransa gibi ülkelerde yayılmış, 1840 yılında Isaac Pitman isimli öğretmen ise posta aracılığı ile stenografi eğitimi vermiştir. Bu yıllarda mektupla öğrenim yöntemi popülerlik kazanmış ve birçok ülkede mektupla öğrenim okulları kurulmaya başlamıştır (Daniel, 1995: 5).

Türkiye'de uzaktan eğitim uygulaması ilk olarak 1974 yılında uygulanmıştır. Bu kapsamda ihtiyaç duyulan eğitimi insan gücünü elde etmek, iletişim teknolojilerinden faydalanmak, etkili eğitim sağlamak ve geniş kitlelere eğitim vermek amacı ile Mektupla Yüksek Öğretim Merkezi kurulmuştur. Zamanın şartlarına uygun olan eğitim sistemi oluşturmak için birçok adım atılmış, bu adımlardan en kayda değer, 1975 yılında Yaygın Yükseköğretim Kurumu'nun (YAYKUR) kurulması olmuştur (Bozkurt, 2017: 97). Sonrasında ise 1981 yılında Anadolu Üniversitesi altında Açıköğretim Fakültesi kurulmuştur. 1999 yılında ise uzaktan eğitimle ilgili olarak yönetmelik yayınlanarak, önemli bir adım daha atılmıştır. İnternetin gelişmesi ile uzaktan eğitim internet üzerinden uygulanmaya başlamış ve bu uygulamanın öncüsü 1996 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi olmuştur. Sonraki yıllarda gerek teknolojik anlamda gerek bilgi paylaşımı anlamında yaşanan gelişmeler, uzaktan eğitimin daha yaygın şekilde kullanılmasına zemin hazırlamıştır. Bu durumun farkında olan üniversiteler, örgün eğitimle beraber uzaktan eğitimi de uygulamaya başlamışlardır. Son yıllarda birçok yerli (Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi vb.) ve yabancı (California Üniversitesi, Stanford Üniversitesi, Utah Üniversitesi vb.) üniversite uzaktan eğitim sistemini kullanmaya başlamış (Jameson ve McDonnell, 2007: 30; Toker Gökçe, 2008: 4) ve son

bir yılda yaşanan pandemiden dolayı yüzyüze eğitimin mümkün olmaması nedeniyle uzaktan eğitim sistemi bütün üniversiteler tarafından kullanılmaya başlamıştır.

Günümüzde öğrencilerin tamamı tarafından kullanılan uzaktan eğitim sisteminin birçok faydası vardır. Öğrenciler tarafından bakıldığında, uzaktan eğitimde öğrenci bağımsızdır ve istediği zaman ve mekanda derslere katılım sağlayabilmektedir. Uzaktan eğitim sisteminde videolar gibi görsel ve işitsel kaynakların kullanılması, hem öğrenci hem de öğretmenin iletişim sistemlerinden en üst seviyede faydalanması eğitim maliyetlerini düşürmekte ve öğrencilere kendi kendilerinin öğrenmesini sağlayacak materyaller sunulmaktadır. Ayrıca uzaktan eğitim ile her öğrenci kendi öğrenme hızına göre öğrenebilmekte, bilgiye daha hızlı ulaşmakta ve yeme, içme, konaklama gibi ek maliyetlere katlanmak zorunda kalmamaktadır (Özdil, 1986: 7; Demir, 2014: 207; Çiftçi, 2015: 44). Genel olarak değerlendirildiğinde uzaktan eğitim, fırsat eşitliği sunması, okula gidemeyen herkes için imkan sağlaması ve herhangi bir konuda kendini geliştirmek isteyenlere de fırsat sunması açısından tüm toplum için önemli olduğu düşünülmektedir (Yıldız, 2004: 201). Uzaktan eğitim sağladığı katkıların yanında bir takım sorunlarının olduğundan da bahsedilebilir. Uzaktan eğitimin, yüzyüze iletişim, grup çalışması ve sınıf içi fiziki etkinlikleri sağlamakta yetersiz olması, ayrıca sistemde teknik sorunlar ile karşı karşıya kalınması uzaktan eğitimde karşılaşılan sorunlara örnek olarak verilebilir (Çiğlik ve Bayrak, 2015: 91). Ayrıca bilgisayar temelli eğitim konusunda pek fazla tecrübenin olmaması, bu konuda eğitilmiş kişi sayısının sınırlı olması, gerekli teknik altyapının olmaması, teknolojik okur yazarlığın düşük olması gibi sorunlar önemli sorunlardır (Sevand, 2002: 3; Kaya, 2020:136). Dolayısı ile uzaktan eğitimin daha etkin olarak uygulanması için her bölgeye teknik yatırımlar yapılması önerilebilir.

1.3. Pandemi ve Uzaktan Eğitim

İlk olarak 2019 yılının sonunda Çin'de ortaya çıkan Koronavirüs-2019 (COVID-19), daha sonra diğer ülkelere yayılarak tüm dünyayı etkisi altına almıştır. Koronavirüs ile toplumsal hayatta değişimler yaşanmış, virüsün yayılımını azaltmak için karantina, sokağa çıkma yasağı, esnek çalışma gibi uygulamalar kullanılmaya başlanmıştır (Zhao, 2020: 2). Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi olarak duyurulan bu virüs birçok sektörü etkilediği gibi eğitim alanında da önemli etkileri olmuştur. COVID-19 ortaya çıktıktan sonra, bu virüsün yayılmasını engellemek için yapılan ilk uygulama sosyal mesafenin korunması olmuş (Hellewell vd., 2020: 489), alınan bu uygulama ve önlemler ile kişilerarası temasın en fazla olabileceği mekan ve yerler kapatılmış, bu yerlerin içerisine ise eğitim kurumları da dahil edilmiştir (Gupta & Gopani, 2020: 662; Doghonadze vd., 2020: 3). Bu kapsamda Türkiye'de ilk olarak tüm eğitim kademelerinde 2020 yılı Mart ayında ara verilmiş daha sonra pandeminin daha çok artması ile beraber Türkiye ve dünyadaki çoğu ülkede yüzyüze eğitim çoğunlukla terkedilerek, eğitimin uzaktan eğitim şeklinde uygulanmasına karar verilmiştir (Lily vd., 2020: 2). Uzaktan eğitim esnasında yaşanan sıkıntılar, teknolojik ve ekonomik açıdan gelişmenin gerekliliğini ortaya çıkarmıştır (Serçemeli ve Kurnaz: 2020: 42).

2. Literatür Taraması

Teknoloji Kabul Modeli ile ilgili literatür incelendiğinde bir çok çalışmaya (Saade ve Bahli, 2005; Nair ve Das, 2011; Tarhini vd., 2015) rastlanmaktadır. Ancak uzaktan eğitim sisteminin teknoloji kabul modeli çerçevesinde inceleyen araştırma biraz daha sınırlıdır. Mevcut çalışmada elde edilen sonuçlar bu anlamda literatüre katkı sağlayacaktır. Uzaktan eğitim uygulamalarını Teknoloji Kabul Modeli çerçevesinde inceleyen ulusal araştırmalara bakıldığında, Yalman (2013) uzaktan eğitimin kullanımı, yaygınlaşması, kabul görmesi ve memnuniyeti üzerine yaptığı çalışmada sonucunda, Dicle Üniversitesi Eğitim fakültesindeki öğrencilerin çoğunluğunun yüzyüze eğitimi tercih edecekleri, yarıdan fazlasının hem yüzyüze hem de uzaktan eğitimi tercih edecekleri, öğrencilerin cinsiyete göre uzaktan eğitim ile ilgili memnuniyet seviyeleri arasında farklılık olmadığı, bilgisayar kullanma seviyeleri arasında anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşmıştır. Efiloğlu Kurt (2015) Teknoloji Kabul Modeli ve Bilgi Sistemleri Başarı Modelini kullanarak uzaktan eğitim sistemini incelediği araştırma sonucunda, algılanan kullanım kolaylığı, hizmet ve bilgi kalitesinin algılanan fayda üzerinde, algılanan fayda ve eğitim kalitesinin memnuniyet üzerinde etkisinin olduğu, memnuniyetin ise kullanım davranışının üzerinde etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Özyürek vd. (2016) uzaktan eğitim uygulamalarını değerlendirmek için Meslek Yüksekokulu öğrencileri üzerine yaptıkları araştırmaları sonucunda, öğrencilerin uzaktan eğitimi tercih etme nedenlerinin temelinde bir işte çalışmalarının yer aldığı, uzaktan eğitimin başarısını etkileyen faktörlerin temelinde ise teknik aksaklıklar ve dersi veren öğretim elemanının öğretim yönteminin yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Özer vd. (2019) de benzer şekilde, muhasebe eğitimi veren akademisyenlerin uzaktan eğitim uygulamalarını kabul durumlarını Teknoloji Kabul Modeli kapsamında incelemiştir. Araştırma sonucunda algılanan faydanın tutum ve davranışsal niyet üzerinde pozitif yönde anlamlı etkilerinin olduğu, algılanan kullanım kolaylığının tutum üzerinde, tutumun da davranışsal niyet üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisinin olduğu belirlenmiştir. Bolat vd. (2020) çalışmalarında uzaktan eğitim öğrencilerinin, eğitime mobil araçlarla katılmaları ile ilgili tutumlarını Teknoloji Kabul Modeli çerçevesinde incelemişler, araştırmaları sonucunda öğrencilerin mobil interneti kabul etme ve kullanma davranışlarının olumlu olduğu, öğrencilerin mobil teknolojileri kabul etme noktasında hazır oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Konuyla ilgili yapılan yabancı çalışmalar incelendiğinde ise,

Malezya'daki bir yükseköğretim kurumundaki uzaktan eğitim öğrencilerinin web sitesini kullanma durumlarını Teknoloji Kabul Modeli çerçevesinde inceleyen Ramayah (2010), algılanan fayda ve algılanan kullanım kolaylığı ile kullanım davranışı arasında pozitif ilişkinin olduğu ve bu ilişkiye gönüllülük değişkeninin aracılık ettiğini belirlemiştir. Mısır'daki üniversite öğrencileri üzerine araştırma yapan Farahat (2012) ise, öğrencilerin uzaktan eğitim sistemine yönelik algıladıkları fayda, algıladıkları kullanım kolaylığı ve uzaktan eğitim sistemine yönelik tutumlarının davranışsal niyetleri üzerine etkisinin olduğu sonucuna ulaşmıştır. Al-Adwan vd. (2013) teknoloji kabul modeli çerçevesinde Ürdün'deki üniversitelerde uygulanan uzaktan eğitim sistemine kabul etme ve kullanım durumlarını araştırmışlardır. Araştırmaları sonucunda algılanan faydanın öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumları üzerinde önemli bir etkiye sahip olmadığı, algılanan kullanım kolaylığının hem tutum hem de algılanan fayda üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Dastjerdi (2015) çalışmasında uzaktan eğitim öğrencilerinin Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin benimsenmesine etki eden faktörleri Teknoloji Kabul Modeli çerçevesinde incelemiş ve araştırma sonucunda algılanan fayda ve algılanan kullanım kolaylığı ile tutum arasında, tutum ile davranışsal niyet arasında anlamlı ilişkilerin olduğu belirlenmiştir. Fathema vd. (2015) öğretim üyelerinin uzaktan eğitim sistemlerinin kullanma durumlarını Teknoloji Kabul Modeli çerçevesinde araştırmış ve araştırma sonucunda sistemin kalitesi, algılanan öz yeterlilik ve kolaylaştırma şartlarının sistemi kullanmaya yönelik tutum üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir. Benzer şekilde Almarashdeh ve Alsmadi (2016) uzaktan eğitim sisteminde algılanan fayda ve algılanan kullanım kolaylığının kullanım davranışı üzerinde anlamlı etkisinin olduğu belirlenmiştir. Nagy (2018) uzaktan eğitimde kullanılan eğitim videolarının kullanımı ve eğitimin memnuniyeti düzeyini Teknoloji Kabul Modeli çerçevesinde incelemiş ve araştırması sonucunda algılanan fayda ve tutumun kullanım üzerinde etkisinin olduğu, memnuniyetin ise algılanan kullanım kolaylığı ve performanstan etkilendiği sonucuna ulaşmıştır. Bove ve Conklin (2019) tarım alanında yüksek öğrenim gören uzaktan eğitim öğrencilerinin uzaktan eğitim sistemini kabul davranışlarını Teknoloji Kabul Modeli kapsamında incelemişler, araştırmaları sonucunda kullanım niyeti ve algılanan fayda ile internet deneyim ve teknoloji özyeterliliği arasında pozitif bir ilişkinin olduğu, teknoloji kaygısı ile kullanma niyetleri arasında ise negatif bir ilişkinin olduğu sonucuna ulaşmıştır.

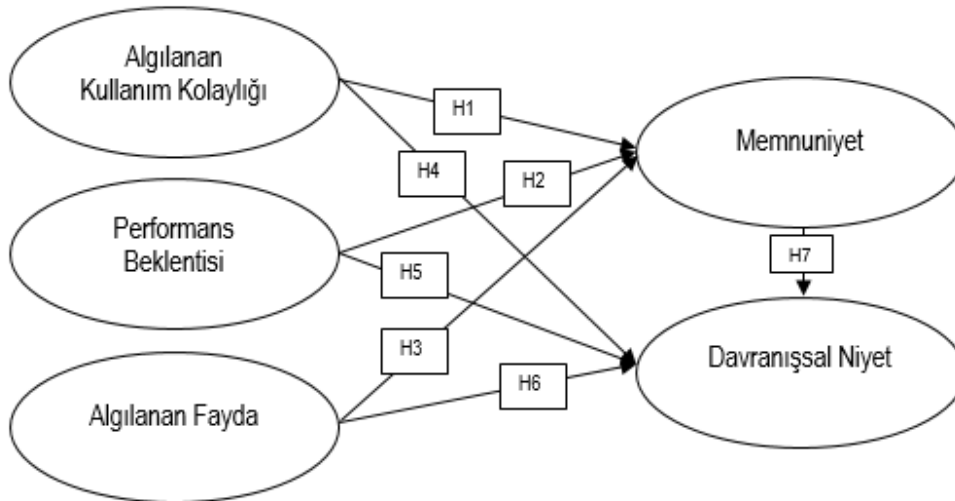
Pandemi sürecinde uzaktan eğitimin değerlendirilmesi ile ilgili çalışmalar da literatürde yer almaktadır. Buluk ve Eşitti (2020) çalışmalarında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Turizm Fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitim sistemi ile ilgili görüşleri araştırmışlardır. Çalışmanın sonucunda erkek öğrencilerin uzaktan eğitim sistemini daha etkili olarak algıladıkları, memnuniyet seviyelerinin daha yüksek olduğu; bu memnuniyetin belirleyicileri olarak ise öğrenme şartları, destek hizmetleri, değerlendirme yöntemi ve öğrencilerin bireysel olarak uygun olup olmadıklarının etkili olduğu belirlenmiştir. Bayburtlu (2020) ise pandemi sürecinde Türkçe eğitimin durumunu belirlemek amacıyla 30 Türkçe öğretmeni ile derinlemesine mülakat yapmış, araştırması sonucunda öğretmenlerin %87'sinin uzaktan eğitimle ders işlediği, öğrencilerin derse adapte olmaları için hem öğrencilerle hem de velileri ile iletişim kurdukları, bir çok öğrencide teknik imkanlar olmadığı için derslere katılmadıkları, öğrencilerin derslere katılım düzeyinin yeterli olmadığı ve velilerin öğrenciyi canlı ders esnasında kontrol etmedikleri belirlenmiştir. Üçer (2020) karantina nedeniyle uzaktan eğitim sistemini kullanmanın etkinliğini belirlemek amacıyla Yeditepe Üniversitesi öğrencileri üzerinde hem nicel hem de nitel yöntemler kullanarak araştırma yapmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin uzaktan eğitim sistemini kullanmaktan genellikle keyif aldıkları, dersin hocası ile kolayca iletişim kurmanın avantajlı olduğu, bu sistemi kullanmanın kolay ve rahat olduğu belirlenmiştir. Ancak bunun yanında sistemde teknik sorunlar yaşandığı, bu sorunların verimliliği etkilediği ve bu gibi nedenlerden dolayı yüzyüze eğitimin tercih edildiği sonucuna da ulaşılmıştır. Özdoğan ve Berkant (2020) çalışmalarında pandemi nedeniyle uygulanan uzaktan eğitimi, derinlemesine mülakatlar ile paydaşlar (öğrenci, öğretmen, veli vb.) açısından incelemişlerdir. Araştırma sonucunda uzaktan eğitimin zaman ve mekana bağlı olmaması, derslerin tekrar tekrar izlenebilme imkanı, bu sürece rağmen eğitim ihtiyacının yerine getirilebilmesi, teknolojik yeteneklerin geliştirilmesi gibi avantajların olduğu; bunun yanında öğrencilerde motivasyon kaybının olması, ölçme ve değerlendirme sisteminin sağlıklı olmaması, teknolojik altyapının yetersiz olması, fırsat eşitliğinin sağlanamaması, sosyalleşmenin olmaması ve uzaktan eğitim konusunda hazırlıksız olunması gibi dezavantajların olduğu belirlenmiştir. Bozkurt (2020) çalışmasında acil uzaktan eğitim ve uzaktan eğitim kavramları çerçevesinde tarama yöntemi kullanarak eğitime yönelik değerlendirmelerde bulunmuştur. Araştırması sonucunda pandeminin eğitim alanını doğrudan ve dolaylı bir şekilde etkilediği, eğitim alanında sürdürülebilirliğin sağlanması için stratejik planlama ve reformlara gerek olduğunu ifade etmiştir. Afşar ve Büyükoğan (2020) öğrencilerin pandemi sürecinde uzaktan eğitim ile ilgili öz yeterlilik ve görüşlerini belirlemek amacıyla Konya'daki bir üniversitenin İİBF ve SBBF öğrencileri üzerinde anket uygulamışlardır. Çalışmaları sonucunda katılımcıların çoğunluğunun her gün dersleri takip ettikleri, yarısının uzaktan eğitimi tercih etmedikleri, uzaktan eğitim sürecinde teknik sorunlar yaşadıkları ancak buna rağmen uzaktan eğitim sistemini kolay ve faydalı buldukları ve teknolojik yeteneklerini geliştirdikleri belirlenmiştir. Karaca ve Kelam (2020) çalışmalarında pandemi nedeniyle uygulanan uzaktan eğitimde, lise öğretmenlerinin sundukları hizmetin kalitesini belirlemek için SERVQUAL ölçeği kullanarak 10 öğretmen üzerinde derinlemesine mülakat yapmışlar, araştırmaları sonucunda öğretmenlerin genel olarak uzaktan eğitim ile ilgili kendilerini yeterli gördükleri, derslerde kaliteli bir eğitim sunmaya gayret ettikleri ancak sistemden kaynaklı teknik sorunların da yaşandığı belirlenmiştir. Benzer şekilde Çakmak (2016) da Karabük Üniversitesi öğrencilerinin uzaktan eğitim hizmet kalitesini belirlemek için SERVQUAL ölçeğini

kullanmış ve araştırması sonucunda uzaktan eğitim sisteminin öğrencilerin beklentilerini karşılamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Doghonadze vd. (2020) çalışmalarında pandemi sonucu ortaya çıkan sürece ne kadar hazır olduğu ve uzaktan eğitime geçişe yönelik görüşleri öğretmenlerin gözünden araştırmışlardır. Çalışmaya Azerbaycan, Gürcistan, Irak, Nijerya, İngiltere ve Ukrayna ülkelerinden öğretmenler dahil edilmiş ve çalışmaları sonucunda uzaktan eğitime genel olarak hazırlıklı olunmadığı ve yüksek kaliteli uzaktan eğitimi sağlamak için daha fazla çalışmaya ihtiyaç olduğu belirlenmiştir. Lily vd. (2020) araştırmalarında pandemi sürecinde uzaktan eğitimin uygulanmasının sosyolojik sonuçlarını araştırmışlar ve araştırmaları sonucunda pandemi nedeniyle evde kalmanın yarattığı stres, depresyon, boşanma, hamilelik gibi sosyo-psikolojik durumlar öğrencilerin öğrenmesini ve öğretmenlerin öğretmesini etkileyebildiği sonucuna ulaşmışlardır. Pandemi sonrası kullanımı artan uzaktan eğitimi Polonya örneğinde araştıran Rizun ve Strzelecki (2020), öğrencilerin uzaktan eğitimi tercih etmesinin temel nedenlerinin keyif almak ve öz yeterlilik olduğu, hem algılanan fayda hem de algılanan kullanım kolaylığının kullanmaya yönelik tutum ve niyet üzerinde anlamlı etkisinin olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

3. Araştırmanın Metodolojisi

3.1. Araştırmanın Amacı

Mevcut çalışmada genel olarak pandemi nedeniyle kullanımı artan uzak eğitim sistemi ile ilgili tüm öğrencilerin görüş ve davranışlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. TKM çerçevesinde oluşturulan araştırma modelinde belirli değişkenler dikkate alınmıştır. Bu değişkenlerin belirlenmesinde konuyla ilgili literatürde yer alan çalışmalardan destek alınmıştır. Davis vd. (1989) bir teknolojinin kabul edilmesinde algılanan fayda ve algılanan kullanım kolaylığının ön planda olduğunu ifade ederken, Lee vd. (2003) ise bireysel olarak bir teknolojinin kabul edilmesinde bu iki faktörün belirleyici olduğunu ifade etmişlerdir. Modele eklenen memnuniyet değişkeni ile ilgili olarak ise, Petter vd. (2008) teknik bir sistemin kalitesinin memnuniyet üzerine belirleyici olduğu ifade ederlerken, Hassanzadeh vd. (2012) ise memnuniyetin davranışsal niyet üzerinde etkisinin olduğunu ifade etmişlerdir. Venkatesh vd. (2003) ise teknolojinin kabul edilmesinde ve kullanılmasında dört değişkenin etkili olduğunu, bu değişkenlerden birinin de performans olduğunu belirtmiştir. Dolayısı ile modele performans beklentisi değişkeni de eklenmiştir. Ancak TKM'de yer almasına rağmen mevcut araştırma modeline tutum değişkeni dahil edilmemiştir. Tutum değişkeninin modele eklenmemesinin nedeni, daha önce yapılan birçok genişletilmiş TKM modeli çalışmalarında (Venkatesh ve Davis, 2000; Venkatesh ve Bala, 2008; Agrebi ve Jallais, 2015; Natarajan vd., 2017) tutum değişkeninin eklenmemiş olmasıdır. Bu kapsamda Teknoloji Kabul Modeli çerçevesinde Uzaktan Eğitim Sistemini kullanan öğrencilerin, uzaktan eğitim sisteminde algıladıkları kullanım kolaylığı, performans açısından beklentisi ve algıladıkları faydanın uzaktan eğitim sisteminden memnuniyet ve davranışsal niyet üzerindeki etkisi, ayrıca uzaktan eğitim sisteminden duyulan memnuniyetin uzaktan eğitim sistemine yönelik davranışsal niyet üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Konuyla ilgili literatürün incelenmesi sonrasında aşağıda yer alan araştırma modeli ve araştırma hipotezleri geliştirilmiştir.

Şekil 2. Araştırma Modeli

H1: Uzaktan Eğitim Sisteminin algılanan kullanım kolaylığının memnuniyet üzerinde pozitif yönde etkisi vardır.

H2: Uzaktan Eğitim Sisteminin performans beklentisinin memnuniyet üzerinde pozitif yönde etkisi vardır.

H3: Uzaktan Eğitim Sisteminin algılanan faydasının memnuniyet üzerinde pozitif yönde etkisi vardır.

H4: Uzaktan Eğitim Sisteminin algılanan kullanım kolaylığının davranışsal niyet üzerinde pozitif yönde etkisi vardır.

H5: Uzaktan Eğitim Sisteminin performans beklentisinin davranışsal niyet üzerinde pozitif yönde etkisi vardır.

H6: Uzaktan Eğitim Sisteminin algılanan faydasının davranışsal niyet üzerinde pozitif yönde etkisi vardır.

H7: Uzaktan Eğitim Sisteminden memnuniyetin davranışsal niyet üzerinde pozitif yönde etkisi vardır.

3.2. Araştırma Yöntemi

Konu ile ilgili araştırmanın ana kütlesini Uzaktan Eğitim Sistemini kullanan tüm öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma ana kütlesinin tamamına ulaşmak mümkün olmadığı için örnekleme yöntemleri içerisinde tüm örneklemin araştırmaya dahil olabileceği (Aypay, 2015:172) kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veriler pandemi nedeniyle eğitimin uzaktan eğitim şeklinde yapılmasından dolayı yüzyüze toplanması mümkün olmadığı için, Google Forms üzerinden hazırlanan online anket formu ile toplanmıştır. Hazırlanan anket formu 3 bölümden oluşmakta; birinci bölümde uzaktan eğitim sistemi ile ilgili öğrencilerin düşüncelerini belirlemeye yönelik sorular, ikinci bölümde araştırma değişkenlerine ait ölçek tipi sorular (5'li Likert tipi) ve son bölümde ise öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. Araştırma yer alan değişkenler, Teknoloji Kabul Modeli çerçevesinde algılanan kullanım kolaylığı ölçeği 4 madde, algılanan fayda ölçeği 3 madde, performans beklentisi ölçeği 3 madde, davranışsal niyet ölçeği 5 madde (Davis vd., 1989) ve memnuniyet ölçeği 4 madde (Sanchez-Franco, 2009) olmak üzere toplam 19 maddeden oluşmaktadır. Veriler toplanmaya başlamadan önce pazarlama alanında uzman olan üç akademisyenin görüşü alınarak hazırlanan anket formu, uzaktan eğitim sistemi üzerinden yapılan ders esnasında 18 öğrenciye ön test olarak uygulanmıştır. Öntest sonrasında anket linkinde ve formunda bir hata olmadığı belirlendikten sonra, ilgili anket linki 20.12.2020-05.01.2021 tarihleri arasında sosyal platformlarda öğrenci gruplarına ulaştırılmıştır. Anket formunun ilk sorusu filtre sorusudur (Uzaktan Eğitim Sistemini kullanıyor musunuz?) ve bu soru ile "Hayır" cevabını veren öğrencilerin cevapları verilerden çıkarılmış, "Evet" cevabını veren 1271 öğrenciye ait veriler dikkate alınmıştır. Veriler incelenirken, 12 öğrenciye ait verilerin sağlıklı olarak doldurulmadığı tespit edilmiş ve 1259 öğrenciye ait veriler analize dahil edilmiştir. Örneklem sayısının tespit edilmesi ile ilgili olarak anakütlenin 1 milyon ve üzerinde olduğu ve örneklem hata oranının $\pm 0,05$ düzeyinde olduğu durumlarda 384 örneklem sayısı kabul edilebilir olarak ifade edilmektedir (Yazicioğlu ve Erdoğan, 2004: 50). Dolayısı ile mevcut araştırmada kullanılabilir 1259 öğrenciye ait verinin kabul edilebilir sayıda olduğu söylenebilir. Elde edilen verilerle SPSS 21 programı ile frekans, faktör, güvenilirlik ve geçerlik analizleri yapılmış, araştırma modelinin uygunluğu ve hipotezlerin test edilmesi için ise AMOS 24 programı kullanılmıştır.

4. Analiz ve Bulgular

4.1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Araştırmada elde edilen verilerle öncelikle katılımcıların demografik özelliklerini belirlemek amacı ile frekans analizi yapılmıştır. Yapılan frekans analizi sonrası ulaşılan sonuçlar aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

		Frekans	Yüzde			Frekans	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	834	66,2	Eğitim Seviyesi	İlköğretim	59	4,7
	Erkek	425	33,8		Lise	803	63,8
	Toplam	1259	100		Önlisans	146	11,6
Yaş	18 ve altı	833	66,2		Lisans	236	18,7
	19-21	270	21,4		Y.Lisans	15	1,2
	22-24	95	7,5		Toplam	1259	100
	25 ve üzeri	61	4,9		Hazırlık	28	2,2
	Toplam	1259	100		1. Sınıf	319	25,3
Sınıf	2.500 ve altı	603	47,9		2. Sınıf	390	31,0
	2.501-5.000	480	38,1		3. Sınıf	231	18,3
	5.001-7.500	116	9,2	4. Sınıf	264	21,0	

Aile Gelir Durumu	7.501 ve üzeri	60	4,7		Mezun	27	2,1
	Toplam	1259	100		Toplam	1259	100

Tablo incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun kadın (%66,2) ve 18 yaş ve altı grubunda (%66,2) yer aldığı görülmektedir. Ayrıca öğrencilerin yarıdan fazlasının lise öğrencisi olduğu (%63,8), lise öğrencilerini lisans ve önlisans öğrencilerinin takip ettiği belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin genellikle 1., 2. ve 3. sınıfta eğitim aldıkları, aile geliri açısından ise öğrencilerin yaklaşık yarıya yakınının (%47,9) 2.500 TL ve altı gelir grubunda yer aldıkları, %38,1'inin ise 2501-5.000 TL gelir grubunda yer aldıkları belirlenmiştir.

Tablo 2. Uzaktan Eğitim Sistemine Yönelik Öğrenci Görüşleri

Uzaktan Eğitim Sisteminden memnun musunuz?	Frekans	Yüzde
Evet	581	46,1
Hayır	678	53,9
Toplam	1259	100
Uzaktan Eğitim Sisteminin, örgün eğitim zamanında da uygulanmasını ister misiniz?	Frekans	Yüzde
Evet	437	34,7
Hayır	822	65,3
Toplam	1259	100

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların uzaktan eğitim sistemi ile ilgili düşünceleri görülmektedir. Katılımcıların yaklaşık olarak yarıya yakını uzaktan eğitim sisteminden memnunken, yarıdan biraz fazlasının uzaktan eğitim sisteminden memnun olmadıkları belirlenmiştir. Ayrıca katılımcıların büyük çoğunluğu örgün eğitim başladığında uzaktan eğitim sisteminin uygulanmaya devam etmemesini istedikleri belirlenmiştir. Araştırmada öğrencilere açık uçlu soru şeklinde uzaktan eğitim sistemi ile ilgili önerileri sorulmuş ve öğrenciler genellikle, sistemden kaynaklı aksaklıkların giderilmesi, sınavların ödev şeklinde yapılması, internet imkanının sunulması gibi önerilerde bulunmuşlardır.

4.2. Faktör Analizi ve Güvenilirlik

Araştırma çerçevesinde kullanılan değişkenlere ilişkin ölçeklerin faktör yapılarının belirlenmesi için faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi yapılmadan önce araştırma örnekleminin yeterli olup olmadığı ve bu verilerle yapılacak faktör analizinin uygunluğunun belirlenmesi gerekmektedir. Araştırma örnekleminin yeterliliği KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) testi ile belirlenirken, faktör analizi yapılmasının uygunluğu Bartlett Küresellik Testi ile belirlenmektedir. Örneklemin yeterli olduğunun söylenmesi için KMO test değerinin 0,60'ın üzerinde olması gerekirken, faktör analizi yapılabilmesi için Bartlett test değeri 0,05'ten düşük olmalıdır (Durmuş vd., 2013:80; Yıldırım, 2017: 170). Dolayısı ile mevcut araştırmada yapılan KMO ve Bartlett testlerine göre algılanan kullanım kolaylığı ölçeğinin KMO değeri 0,763, Bartlett Küresellik testi: 1779,663 ve $p < 0,000$; performans beklentisi ölçeğinin KMO değeri 0,601, Bartlett Küresellik testi: 1793,769 ve $p < 0,000$; algılanan fayda ölçeğinin KMO değeri 0,719, Bartlett Küresellik testi: 2088,971 ve $p < 0,000$; memnuniyet ölçeğinin KMO değeri 0,840, Bartlett Küresellik testi: 3360,711 ve $p < 0,000$ ve davranışsal niyet ölçeğinin KMO değeri 0,860, Bartlett Küresellik testi: 4143,858 ve $p < 0,000$ olarak belirlenmiştir. Elde edilen KMO ve Bartlett test değerlerine bakıldığında, örneklemin faktör analizi için yeterli olduğu ve faktör analizinin yapılmasında bir sakınca olmadığı söylenebilir. Dolayısı ile bu testlerden sonra faktör analizi yapılmıştır. Bir faktör analizi sonucu elde edilen faktör yükünün 0,40'dan fazla olması ve açıklanan varyans değerinin de 0,40'dan fazla olması gerekmektedir (Johnson ve Wichern, 2002: 50; Gündüz ve Coşkun, 2012:117). Dolayısı ile faktör yükünün 0,40'dan fazla olması kullanılan ölçeklerin yapısal geçerliliklerinin sağlandığını göstermektedir. Faktör analizi sonrasında ölçeklerin güvenilirliğini belirlemek için Cronbach Alpha test değeri kullanılmaktadır. Bu değer 0,70'den fazla olması kullanılan ölçeklerin güvenilir olduğunu göstermektedir (Yıldırım, 2017: 170). Araştırma ölçekleri ile ilgili yapılan faktör analizi ve güvenilirlik testi sonuçları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4. Açıklayıcı Faktör Analizi, Güvenilirlik ve Geçerlilik Sonuçları

Değişkenler	İfadeler	Fakt.Yükü	Varyans Yüzdesi	Özdeğeri	C. Alfa	AVE	CR
Algılanan Kullanım Kolaylığı	AKK1	0,807					
	AKK2	0,810	64,712	2,588	0,817	0,647	0,880
	AKK3	0,755					
	AKK4	0,843					
Performans Beklentisi	PB1	0,922					
	PB2	0,920	71,118	2,134	0,787	0,711	0,878
	PB3	0,661					
Algılanan Fayda	AF1	0,855					
	AF2	0,913	80,316	2,409	0,877	0,804	0,925
	AF3	0,920					
Memnuniyet	MEM1	0,860					
	MEM2	0,882	78,307	3,132	0,907	0,783	0,935
	MEM3	0,925					
	MEM4	0,871					
Davranışsal Niyet	DN1	0,848					
	DN2	0,897					
	DN3	0,887	71,958	3,598	0,900	0,720	0,927
	DN4	0,886					
	DN5	0,710					

Tablo incelendiğinde araştırmada kullanılan ölçeklerin tamamının Cronbach Alpha test değerinin 0,70'den fazla olduğu görülmektedir. Bu sonuç ile araştırmada güvenilirliğin sağlandığı söylenebilir. Ayrıca araştırmada kullanılan ölçeklerin faktör yüklerinin tamamının ve varyans yüzdelерinin 0,40'dan fazla olduğu görülmektedir. Ayrıca araştırma modelinin yapı geçerliliğini belirlemek için ise birleşim geçerlilik (CR) ve ayrışım geçerlilik (ortalama açıklanan varyans (AVE)) değerlerinden faydalanılmaktadır. Kullanılan ölçeğin geçerliliğinin sağlanabilmesi için CR değeri 0,70 değerinin üzerinde, AVE değerinin ise 0,50 değerinin üzerinde olması gerekmektedir (Fornell ve Larcker, 1981: 42). Elde edilen bu sonuçlara göre araştırma ölçeklerinin güvenilirliği ve geçerliliği sağlanmaktadır. Açıklayıcı faktör analizi sonrası, faktör yapılarının test edilmesi amacı ile doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. Araştırmanın TKM ölçeği için birinci düzey çok faktörlü DFA modeli, memnuniyet ölçeği için ise tek faktörlü DFA modeli kullanılmıştır. Literatür incelendiğinde uyum indeks değerleri olarak çoğunlukla X²/df, GFI, AGFI, CFI ve RMSEA değerleri tercih edilmektedir (Gürbüz ve Şahin, 2017: 343). DFA sonucu elde edilen uyum indeks değerleri ve uyum indeks değerlerinin olması gereken aralıklar Tablo 5'te yer almaktadır.

Tablo 5. Doğrulayıcı Faktör Analizi Sonuçları

Ölçekler	X ² /df	GFI	AGFI	CFI	RMSEA
Araştırma Modeli	4,716	0,951	0,931	0,973	0,054
Uyum Derecesi	X²/df	GFI	AGFI	CFI	RMSEA
İyi	≤3	≥0,90	≥ 0,90	≥0,97	≤0,05
Kabul Edilebilir	≤4-5	0,89-0,85	0,89-0,80	≥0,95	0,06-0,08

(Kaynak : Meydan ve Şeşen, 2011)

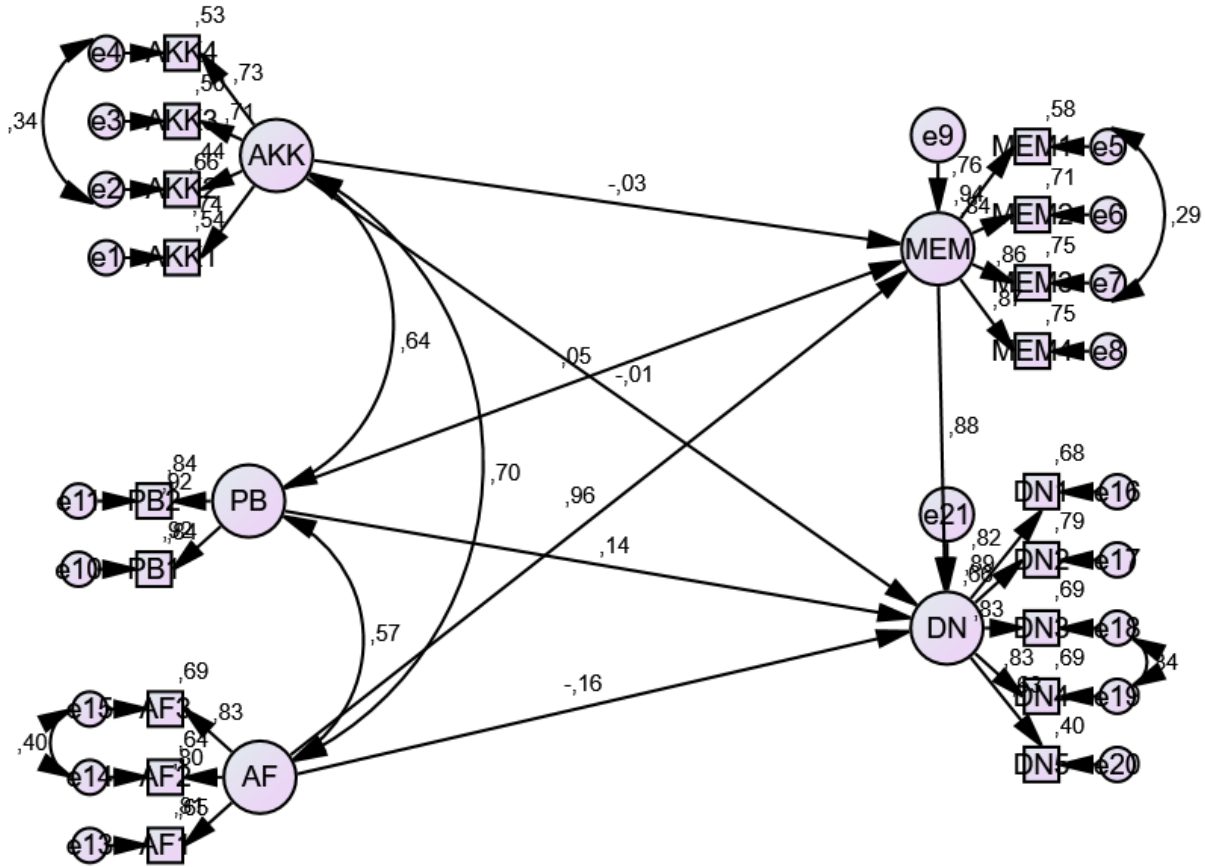
4.3. Yapısal Eşitlik Analizi ve Sonuçları

Faktör analizi ve güvenilirlik testi sonrasında araştırma modeli ve araştırma hipotezleri analiz edilmiştir. Bu analizin yapılmasında bağımsız değişkenler ile bağımlı değişkenler arasındaki ilişkilerin analiz edilmesini sağlayan Yapısal Eşitlik Modeli kullanılmıştır (Gürbüz ve Şahin, 2017: 338). Yapısal Eşitlik Analizi sonrasında modelin uygunluğu ve elde edilen sonuçların değerlendirilmesi için uyum indeksler kullanılmaktadır. Aşağıdaki tabloda uyum indekslerinin olması gereken aralıklar ve modelin analizi sonucu elde edilen uyum indeks değerleri yer almaktadır.

Tablo 5. Araştırma Modeline Ait Uyum İyiliği Değerleri

Uyum İndeksleri	İyi	Kabul Edilebilir	Model
X2	-		458,353
df	-		94
X2/df	≤ 3	≤ 4-5	4,876
GFI	≥ 0,95	0,95-0,90	0,928
CFI	≥ 0,97	0,97-0,95	0,957
RMSA	≤ 0,05	0,06-0,08	0,072
AGFI	≥ 0,90	0,89-0,80	0,895
NFI	≥ 0,95	0,95-0,90	0,946
RFI	≥ 0,95	0,95-0,90	0,931
IFI	≥ 0,90	0,90-0,85	0,957

Tablo incelendiğinde elde edilen uyum indeksleri değerlerinin iyi ve kabul edilebilir uyum indeks değerleri içerisinde yer aldığı (Hu and Bentler, 1999: 2) ve bu sonuçla araştırma modelinin yapısal olarak uygun olduğu belirlenmiştir. Araştırmanın yapısal eşitlik modeli analizi sonrası elde edilen AMOS çıktısı aşağıda yer almaktadır.

Şekil 3. Yapısal Eşitlik Modeli

Şekil 3'te araştırma modelinin yapısal eşitlik çıktısı yer almaktadır. Yapısal eşitlik analizi sonucu elde edilen standart katsayı değerleri incelendiğinde PB3 değişkeninin katsayı değerinin 0,50'den düşük olduğu belirlenmiş (0,475) ve modelden çıkarılmıştır. Daha sonra uyum indeks değerlerini yükseltmek için aralarında ilişki olduğu düşünülen değişkenlerin hata terimleri arasında, önerilen modifikasyonlar doğrultusunda kovaryanslar oluşturulmuştur. Yapılan kovaryanslar doğrultusunda araştırma hipotezleri test edilmiştir. Araştırma hipotezleri değerlendirilirken $p < 0,05$ anlamlılık düzeyi dikkate alınmıştır. Elde edilen hipotez testi sonuçları ile ilgili bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 6. Hipotez Tablosu

	Hipotezler	β	R ²	S.E.	P	Durum
H1	AKK→MEM	-,033		,041	,426	Red
H2	PB→MEM	,042	0,868	,021	,043	Kabul
H3	AF→MEM	,944		,046	*	Kabul
H4	AKK→DN	-,008		,055	,885	Red
H5	PB→DN	,123	0,709	,029	*	Kabul
H6	AF→DN	-,171		,262	,515	Red
H7	MEM→DN	,980		,259	*	Kabul

* p < 0,01, ** p < 0,05, *** p < 0,10

Hipotez testi sonuçlarına bakıldığında, H2 ve H3 hipotezlerine göre öğrencilerin uzaktan eğitim sistemine yönelik sistemden beledikleri performans ve algıladıkları faydanın uzaktan eğitim sistemi memnuniyetleri üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisinin olduğu ve desteklediği görülmektedir. Araştırmanın H5 hipotezine göre öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminden performans belediklerinin uzaktan eğitim sistemine yönelik davranışsal niyet üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisinin olduğu ve desteklediği belirlenmiştir. Araştırmanın H7 hipotezine göre öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminden memnuniyetlerinin uzaktan eğitim sistemine yönelik davranışsal niyet üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisinin olduğu ve desteklediği belirlenmiştir. Araştırmanın H1 ve H4 hipotezlerine göre öğrencilerin uzaktan eğitim sistemine yönelik algıladıkları kullanım kolaylığının memnuniyet ve davranışsal niyet üzerinde etkisinin olmadığı, H6 hipotezine göre ise öğrencilerin uzaktan eğitim sistemine yönelik algıladıkları faydanın davranışsal niyet üzerinde etkisinin olmadığı belirlenmiş ve dolayısı ile bu hipotezler desteklenmemiştir.

Sonuç ve Değerlendirme

Covid-19 pandemisi bir çok alanı etkilemiştir ve etkilenen alanlardan biri de eğitim alanıdır. Pandemi nedeniyle eğitim/öğretim faaliyetlerinin yüzyüze yapılması mümkün olmadığı için, bu faaliyetlere uzaktan eğitim sistemi üzerinden devam edilmiştir. Uzaktan eğitim sistemini yoğun bir şekilde kullanmak zorunda kalan öğrencilerin, bu sistemi kabul etme durumları ve sistemden memnuniyet durumlarının belirlenmesi önemli hale gelmiştir. Bu amaçla Covid-19 pandemisi nedeniyle eğitim/öğretimin her kademesinde uygulanan uzaktan eğitimin öğrenciler açısından değerlendirilmesi amacıyla Teknoloji Kabul Modeli çerçevesinde uygulanan araştırmada yedi adet hipotez belirlenmiştir. Hipotezler çerçevesinde oluşturulan anket formu ile elde edilen veriler analiz edilmiş ve verilerin analizi neticesinde H2, H3, H5 ve H7 hipotezleri kabul edilmiş, H1, H4 ve H6 hipotezleri ise reddedilmiştir.

Araştırmanın ilk hipotezi olan H1'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin uzaktan eğitim sistemi ile ilgili algıladıkları kullanım kolaylığının uzaktan eğitim sisteminden duyulan memnuniyet üzerinde anlamlı etkisinin olmadığı belirlenmiş ve hipotez reddedilmiştir. Dolayısı ile öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminin kullanımını kolay olarak algılanmaları, memnuniyet üzerinde etkili değildir. Uzaktan eğitim sistemi ile ilgili çalışma yapan Aytekin vd. (2019), algılanan kullanım kolaylığı ile memnuniyet arasında etki olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. H1 hipotezi ile elde edilen sonuç, literatür ile paralellik göstermektedir. Bu durum teknolojik alanda yaşanan sürekli değişim ve öğrencilerin erken yaşlarda teknoloji ile tanışmalar, teknolojiye yönelik direnci düşürmektedir. Dolayısı ile öğrencilerin uzaktan eğitim sistemini kullanırken çok fazla zorlanmadıkları şeklinde açıklanabilir. Araştırmanın ikinci hipotezi olan H2 hipotezine göre öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminden beledikleri performansın uzaktan eğitim sisteminden duyulan memnuniyet üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisinin olduğu belirlenmiş ve hipotez kabul edilmiştir. Öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminden beledikleri performans ile memnuniyet arasındaki ilişkinin doğru yönde olduğu söylenebilir. Zaten memnuniyet, algılanan performans ile beklenti arasındaki ilişki şeklinde tanımlanmaktadır (Aktepe, vd., 2009: 8). Birinci (2010) çalışmasında, öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminden beledikleri karşılandığında memnuniyetlerinin da arttığını belirtmiştir. Bu nedenle elde edilen sonuç literatür tarafından desteklenmektedir. Araştırmanın üçüncü hipotezi olan H3 hipotezine göre öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminden algıladıkları faydanın uzaktan eğitim sisteminden duyulan memnuniyet üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisinin olduğu belirlenmiş ve hipotez kabul edilmiştir. Elifoğlu Kurt (2015) çalışmasında algılanan faydanın memnuniyet üzerinde pozitif yönde etkisinin olduğunu belirlemiş, Aytekin vd. (2019) de benzer şekilde, uzaktan eğitim sisteminden algılanan faydanın memnuniyet üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminden algıladıkları faydanın fazla olması, memnuniyetlerini de arttırmaktadır. Elde edilen bu sonuç da literatürle paralellik göstermektedir. Araştırmanın dördüncü hipotezi olan H4 hipotezine göre öğrencilerin uzaktan eğitim sistemi ile ilgili algıladıkları kullanım kolaylığının uzaktan eğitim sistemi ile ilgili davranışsal niyet üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı belirlenmiş ve böylelikle

H4 hipotezi reddedilmiştir. Yıldırım ve Kaplan (2019) mobil uygulamalar üzerine yaptığı araştırma sonucunda, algılanan kullanım kolaylığının davranışsal niyet üzerinde etkisinin olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminin kullanımını kolay olarak algılamalarına rağmen davranışsal niyette bulunmamları, sistemde yaşanan teknik sıkıntılar, internete erişim problemi, devamsızlık konusunda esneklik tanınması gibi nedenlerden kaynaklandığı şeklinde açıklanabilir. Araştırmanın beşinci hipotezi olan H5 hipotezine göre öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminden bekledikleri performansın uzaktan eğitim sistemi ile ilgili davranışsal niyet üzerinde pozitif yönde anlamlı etkisinin olduğu belirlenmiş ve desteklenmiştir. Dolayısı ile öğrencilerin bekledikleri performans ne kadar artarsa, uzaktan eğitim sistemine yönelik davranışsal niyetleri de artmaktadır. Daha önce yapılan bir çok çalışmada (Chiu ve Wang, 2008; Farahat, 2012; Dastjerdi, 2015; Özer vd., 2019) performans beklentisi ile davranışsal niyet arasında pozitif ilişki olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle H5 hipotezi ile ulaşılan sonuç literatürü desteklemektedir. Araştırmanın altıncı hipotezi olan H6 hipotezine göre, öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminden algıladıkları faydanın uzaktan eğitim sistemi ile ilgili davranışsal niyet üzerinde anlamlı etkisinin olmadığı belirlenmiş ve hipotez reddedilmiştir. Efiloğlu Kurt (2015) uzaktan eğitim sisteminden algılanan faydanın davranışsal niyet üzerinde etkisinin olmadığını belirlemiştir. Dolayısı ile öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminden algıladıkları fayda, sistemi kullanmaya yönlendirmemektedir. H4 hipotezinde olduğu gibi, sistemde yaşanan teknik sıkıntılar, internete erişim problemi, devamsızlık konusunda esneklik tanınması gibi nedenlerden dolayı öğrencilerin davranışsal niyetlerinin olmadığı söylenebilir. Araştırmanın son hipotezi olan H7 hipotezine göre ise öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminden duydukları memnuniyetin uzaktan eğitim sistemi ile ilgili davranışsal niyet üzerinde pozitif yönde anlamlı bir etkinin olduğu belirlenmiştir. Dolayısı ile öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminden duyulan memnuniyet ne kadar fazla ise uzaktan eğitim sistemi ile ilgili davranışsal niyet o kadar fazla olmakta, duyulan memnuniyet ne kadar az ise uzaktan eğitim sistemi ile ilgili davranışsal niyet o kadar az olmaktadır. Elde edilen bu sonuçla araştırmanın son hipotezi de desteklenmiştir. Bu sonuç memnuniyet ve davranışsal niyet ile ilgili daha önce yapılan bir çok çalışmada (Eggert ve Ulaga, 2002; Zhou, 2004; Chiu vd., 2005; Ryu ve Han, 2011) elde edilen sonucu desteklemektedir. Efiloğlu Kurt (2015) uzaktan eğitimden duyulan memnuniyetin kullanım davranışı üzerinde pozitif etkisinin olduğunu ifade etmiştir. H7 hipotezi ile elde edilen sonuç da, literatürdeki çalışmaların sonuçları ile paralellik göstermektedir.

Araştırma sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde, pandemi nedeniyle yoğun bir şekilde kullanılan uzaktan eğitim sisteminin öğrenciler tarafından memnuniyet ve kullanım davranışlarının incelendiği araştırmada elde edilen önemli sonuçların yanında bir takım kısıtlar da bulunmaktadır. Araştırma pandemi döneminde yapıldığı ve pandemi nedeniyle yüzyüze anket uygulaması yapılmasının mümkün olmadığı için online anket yöntemi ile veriler toplanmıştır. Araştırmaya her eğitim seviyesinden öğrenciler katılabildiği için, ilkökul öğrencilerinin anketi aileleri ile doldurmuş olmaları araştırmanın önemli kısıtlarından biridir. Ayrıca kısıtlı imkanlardan dolayı veri toplama süreci kısa bir zamanda gerçekleşmiştir. Araştırma sahip olduğu kısıtlamalara rağmen, araştırmada elde edilen sonuçların literatüre önemli katkı sağlayacaktır. Uzaktan eğitim sisteminin geliştirilmesi ile eğitim sisteminin hibrit olması ve normal dönemlerde çalışan öğrencilerin hem yüzyüze hem de uzaktan eğitim imkanına sahip olması onların eğitim motivasyonunu arttırmasına yardımcı olabilir. Ayrıca uzaktan eğitim sisteminin algılanan kullanım kolaylığı ve faydasının artmasına rağmen, öğrencilerin sistemi kullanmaya niyetlerinin olmadığı belirlenmiştir. Dolayısı ile öğrencilerin sisteme kullanmalarının sağlanması için gereken destek sağlanmalıdır. Gelecekte uzaktan eğitim ile ilgili araştırma yapacak araştırmacılara, derinlemesine mülakat ya da deney gibi farklı araştırma teknikleri ve örneklem yöntemleri kullanarak araştırma yapmaları önerilebilir. Ayrıca uzaktan eğitim sisteminin kullanım ve memnuniyet durumu açısından farklı eğitim seviyesinde yer alan ve bu sistemden faydalanan öğrenciler arasında farklılık olup olmadığı araştırılabilir. Ek olarak, pandemi nedeniyler bir çok ülke uzaktan eğitim sistemini kullandığı için, o ülkelerde eğitim alan öğrenciler üzerinde benzer bir araştırma yapılarak kültürel açıdan kıyaslama yapılması da önerilebilir.

Kaynakça

- Afşar, B. ve Büyükoğan, B. (2020). Covid-19 Pandemisi Döneminde İlib Ve Sbbf Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim Hakkındaki Değerlendirmeleri. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5, 161-182.
- Agrebi, S. ve Jallais, J. (2015). Explain The Intention to Use Smartphones for Mobile Shopping. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 22, 16-23.
- Agormedah, E. K., Henaku, E. A., Ayite, D. M. K. ve Ansah, E. A. (2020). Online Learning in Higher Education during COVID-19 Pandemic: A case of Ghana. *Journal of Educational Technology & Online Learning*, 3(3),183-210
- Akça, Y. ve Özer, G. (2012). Teknoloji Kabul Modeli'nin Kurumsal Kaynak Planlaması Uygulamalarında Kullanılması. *Business and Economics Research Journal*, 3 (2), 79-96.
- Aktepe, C., Baş, M. ve Tolon, M. (2009). *Müşteri İlişkileri Yönetimi*. Ankara: Detay Yayıncılık.

- Al-Adwan, A., Al-Adwan, A. ve Smedley, J. (2013). Exploring Students Acceptance of E-Learning Using Technology Acceptance Model in Jordanian Universities. *International Journal Of Education And Development Using Information And Communication Technology*, 9, 4-18.
- Alkan, C. (1996). Uzaktan Eğitimin Tarihsel Gelişimi. *Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyumu*. Ankara, 12-15 Kasım
- Almarashdeh, İ. ve Alsmadi, M. (2016). Investigating The Acceptance Of Technology In Distance Learning Program. *International Conference on Information Science and Communications Technologies (ICISCT)*, Tashkent, Uzbekistan, 2016, pp. 1-5
- Aypay, A. (2015). *Araştırma Yöntemleri Desen ve Analiz. (2.Bs)*. Anı Yayıncılık, Ankara.
- Aytekin, A., Ayaz, A. ve Tüminçin, F. (2019). Uzaktan Eğitim Memnuniyetinin Teknoloji Kabul Modeli Ve Bilgi Sistemleri Başarı Modeli Bağlamında İncelenmesi. *6th International Management Information Systems Conference- Connectedness and Cybersecurity (9-12 Ekim)*. 387-395.
- Bakioğlu, A. ve Can, E (2014). *Uzaktan Eğitimde Kalite Ve Akreditasyon*, Ankara: Vize Yayıncılık.
- Bayburtlu, Y.S. (2020). Covid-19 Pandemi Dönemi Uzaktan Eğitim Sürecinde Öğretmen Görüşlerine Göre Türkçe Eğitimi. *Turkish Studies*, 15(4), 131-151.
- Birinci, K. (2010). *Uzaktan Eğitim ve Din Öğretiminde Bir Uygulama Örneği: İlahiyat Lisans Tamamlama (İLİTAM)*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Bolat, Y.İ., Aydemir, M. ve Karaman, S. (2017). Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Öğretimsel Etkinliklerde Mobil İnternet Kullanımlarının Teknoloji Kabul Modeline Göre İncelenmesi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 37(1), 63-91.
- Bove, L.A. ve Conklin, S. (2019). Using the Technology Adoption Model to Assess Faculty Comfort with the Learning Management System. *Online Journal of Distance Learning Administration*, 22(3).
- Bozkurt, A . (2017). Türkiye’de Uzaktan Eğitimin Dünü, Bugünü ve Yarını. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3 (2) , 85-124.
- Bozkurt, A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) Pandemi Süreci Ve Pandemi Sonrası Dünyada Eğitime Yönelik Değerlendirmeler: Yeni Normal Ve Yeni Eğitim Paradigması. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6 (3) , 112-142.
- Buluk, B , Eşitti, B . (2020). Koronavirüs (Covid-19) Sürecinde Uzaktan Eğitimin Turizm Lisans Öğrencileri Tarafından Değerlendirilmesi. *Journal of Awareness*, 5 (3) , 285-298.
- Cabı, E. ve Ersoy, H. (2017).Y ükseköğretimde Uzaktan Eğitim Uygulamalarının İncelenmesi: Türkiye Örneği. *Journal Of Higher Education and Science*, 7(3), 419-429.
- Can, E . (2020). Coronavirüs (Covid-19) Pandemisi Ve Pedagojik Yansımaları: Türkiye’de Açık Ve Uzaktan Eğitim Uygulamaları . *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi* , 6 (2) , 11-53
- Chau, P.Y.K. ve Hu, P.J.H. (2002). Investigating Healthcare Professionals’ Decision to Accept Telemedicine Technology: An Empirical Test of Competing Theories. *Information and Management*, 39(4), 297-311.
- Chiu, C.M., Hsu, M.H., Sun, S.Y., Lin, T.C. ve Sun, P.C. (2005). Usability, Quality, Value and E-Learning Continuance Decisions. *Computers and Education*. 45(4): 399-416.
- Chiu, C.M. ve Wang, E.T.G. (2008). Understanding Web-Based Learning Continuance: The Role of Subjective Task Value. *Information and Management*. 45,194–201.
- Çakmak, A. Ç. (2013). Uzaktan Eğitim Hizmetinin Öğrenciler Tarafından Değerlendirilmesi: Karabük Üniversitesi’nde Bir Uygulama. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(23), 263 - 287.
- Çıgık, H. ve Bayrak, M. (2015). Uzaktan Öğrenme ve Yapısalcı Yaklaşım, *IJODE*, 1(1), 87-102
- Çiftçi, A. (2015). *Örgün Eğitim-Öğretim İle Yaygın Eğitim-Öğretim İkilemi Üzerine*, Yeğitek Uzaktan Eğitim Özel Sayısı, 42-45. Ankara: MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü.
- Daniel, J. S. (1995). *The Mega-Universities And The Knowledge Media: Implications Of New Technologies For Large Distance Teaching Universities*. MA Thesis, Concordia University, Montreal, Canada.

- Dastjerdi, N.B. (2016). Factors Affecting ICT Adoption among Distance Education Students based on the Technology Acceptance Model—A Case Study at a Distance Education University in Iran. *International Education Studies*, 9, 73-80.
- Davis, F. D. (1985). *A Technology Acceptance Model For Empirically Testing New Enduser Information Systems: Theory And Results*. Doctoral Dissertation, Massachusetts Institute of Technology.
- Davis, F. D., Richard P. B. ve Paul R. W. (1989). User Acceptance Of Computer Technology: A Comparison of Two Theoretical Models. *Management Science* 35(8), 982-1003.
- Davis, F.D. (1989). Perceived Usefulness, Perceived Ease of Use and User Acceptance of Information Technology. *MIS Quarterly*, 13(3), 319-339.
- Demir, E. (2014). Uzaktan Eğitime Genel Bir Bakış. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 39, 203-212.
- Doghonadze, N., Aliyev, A., Halawachy, H., Knodel, L. ve Adedoyin, A. S. (2020). The Degree of Readiness to Total Distance Learning in the Face of COVID-19-Teachers' View (Case of Azerbaijan, Georgia, Iraq, Nigeria, UK and Ukraine). *Journal of Education in Black Sea Region*, 5(2), 2-41.
- Durmuş, B., Yurtkoru, E.S. ve Çinko, M. (2013). *Sosyal Bilimlerde SPSS'le Veri Analizi*. (5. Bs.), Beta Yayıncılık, İstanbul.
- Efiloğlu Kurt, Ö . (2016). Üniversite Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Bakış Açılarının Teknoloji Kabul Modeli ve Bilgi Sistemleri Başarı Modeli Entegrasyonu ile Belirlenmesi. *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, 7 (3), 223-234.
- Eggert, A. ve Ulaga, W. (2002). Customer Perceived Value: A Substitute For Satisfaction In Business Markets?. *Journal Of Business & Industrial Marketing*, 17(2/3), 107-118.
- Farahat, T. (2012). Applying the Technology Acceptance Model to online learning in the Egyptian universities. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 64, 95-104
- Fathema, N., Shannon, D. ve Ross, M. (2015). Expanding the Technology Acceptance Model (TAM) to examine faculty use of Learning Management Systems (LMSs) in Higher Education Institutions. *MERLOT Journal of Online Learning and Teaching*, 11(2), 210-232.
- Fishbein, M. ve Ajzen, I. (1975). *Belief, Attitude, Intention, and Behavior: An Introduction to Theory and Research*. Reading, MA: Addison-Wesley
- Fornell, C. ve Larcker F.D. (1981). Evaluating Structural Equation Models with Unobservable Variables and Measurement Error. *Journal of Marketing Research*. 18, 39-50.
- Gupta, A. ve Goplani, M. (2020). Impact of Covid-19 on Educational Institutions in India. *UGC Care Journal*, 661-671.
- Gündüz, Y. ve Coşkun, Z. S. (2012). Öğrenci Algısına Göre Öğretmen Etik Değerler Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 111-131.
- Günlük, M., Özer, G. ve Özcan, M. (2019). Muhasebe Akademisyenlerinin Muhasebe Eğitiminde Uzaktan Eğitim Uygulamaları Kullanımına Yönelik Algılarının Teknoloji Kabul Modeli Çerçevesinde İncelenmesi. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 12 (1), 65-9.
- Hassanzadeh, A., Kanaani, F. ve Elahi, S. (2012). A Model for Measuring E-Learning Systems Success in Universities. *Expert Systems with Applications*, 39, 10959-10966.
- Hellewell, J., Abbott S., Gimma A. vd., (2020). Feasibility of controlling COVID-19 outbreaks by isolation of cases and contacts. *The Lancet Global Health*, 8(4), 488-496.
- Holmberg, B. (2005). *The Evolution, Principles And Practices Of Distance Education*. Oldenburg: Bibliotheks und Informationssystem der Univ.
- Hu, L. ve Bentler, P. M. (1999). Cutoff Criteria for Fit Indexes in Covariance Structure Analysis:: Conventional Criteria versus New Alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6(1), 1-55.
- İşman, A. (1998). *Uzaktan Eğitim*. Sakarya: Değişim Yayınları.
- Jameson JM. ve McDonnell J. (2007). Going the Distance to Train Teachers for Students with Severe Disabilities: The University of Utah Distance Teacher Education Program. *Rural Special Education Quarterly*. 26(2):26-32.
- Johnson, R.A. ve Wichern, D.W. (2002). *Applied Multivariate Statistical Analysis*. PrenticeHall Inc. New Jersey.

- Karaca, Ş. ve Kelam, D. (2020). COVID-19 Gölgesinde Uzaktan Eğitim Hizmet Kalitesinin İncelenmesi . *Sivas Interdisipliner Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5, 7-18.
- Kaya, S. (2020). Zorunlu Uzaktan Eğitimde Karşılaşılan Sorunlar: Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşler. VIIth International Eurasian Educational Research Congress Online, Eskişehir/Turkey.
- Kürtüncü, M. ve Kurt, A. (2020). Covid-19 Pandemisi Döneminde Hemşirelik Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim Konusunda Yaşadıkları Sorunlar . *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi* , COVID-19 ÖZEL SAYISI 2 , 66-77
- Lee, Y., Kozar, K.A. ve Larsen, K.R.T. (2003). The Technology Acceptance Model: Past, Present, and Future. *Communications of the Association for Information Systems*. 12.50, 752-780
- Lily, A.E., Ismail, A., Abunasser, F.M. ve Alqahtani, R.H. (2020). Distance Education As A Response To Pandemics: Coronavirus and Arab Culture. *Technology in Society*, 63, 101317-101317.
- Meydan, C.H. ve Şeşen, H. (2011). *Yapısal Eşitlik Modellemesi AMOS Uygulamaları*. Ankara: Detay Yayıncılık
- Moore, M.G. ve Kearsley, G. (2011). *Distance Education: A Systems View Of Online Learning (What's New In Education)* (3rd ed.). Boston, MA: Wadsworth Publishing.
- Nagy, J.T. (2018). Evaluation of Online Video Usage and Learning Satisfaction: An Extension of the Technology Acceptance Model. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 19, 160-185.
- Nair, I. ve Das, V. M. (2011). Analysis Of Recent Studies Undertaken For Assessing Acceptance Of Technology Among Teachers Using TAM. *International Journal of Computer Applications*, 32(8), 38-46.
- Natarajan, T., Balasubramanian, S. A. ve Kasilingam, D. L. (2017). Understanding the Intention to Use Mobile Shopping Applications and Its Influence on Price Sensitivity. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 37, 8-22
- Özgül, İ. (1986). *Uzaktan Öğretimimin Evrensel Çerçevesi ve Türk Eğitim Sisteminde Uzaktan Öğretimin Yeri*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Özdoğan, A. ve Berkant, H . (2020). Covid-19 Pandemi Dönemindeki Uzaktan Eğitime İlişkin Paydaş Görüşlerinin İncelenmesi . *Milli Eğitim Dergisi* , Salgın Sürecinde Türkiye'de Ve Dünyada Eğitim, 13-43
- Özyürek, A., Begde, Z., Yavuz, N. ve Özkan, İ. (2016). Uzaktan Eğitim Uygulamasının Öğrenci Bakış Açısına Göre Değerlendirilmesi. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6 (2), 595-605.
- Petter, S., DeLone, W. ve McLean, E. (2008). Measuring Information Systems Success: Models, Dimensions, Measures, And Interrelationships. *European Journal of Information Systems*, 17(3), 236-263.
- Ramayah, T. (2010). The Role of Voluntariness in Distance Education Students' Usage of a Course Website. *Turkish Online Journal of Educational Technology*, 9, 96-105.
- Rizun, M. ve Strzelecki, A. (2020). Students' Acceptance of the COVID-19 Impact on Shifting Higher Education to Distance Learning in Poland. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17: 6468, 1-19.
- Ryu, K. ve Han, H. (2011). New or Repeat Customers: How Does Physical Environment Influence Their Restaurant Experience?. *International Journal of Hospitality Management*, 30(3), 599-611.
- Saade, R. ve Bahli, B. (2005). The Impact Of Cognitive Absorption On Perceived Usefulness And Perceived Ease Of Use In On-Line Learning: An Extension Of The Technology Acceptance Model. *Information & Management*, 42, 317-327.
- Sanchez-Franco, M. (2009). The Moderating Effects of Involvement on the Relationships Between Satisfaction, Trust and Commitment in e-Banking, *Journal of Interactive Marketing*, 23 (3), 247-258.
- Serçemeli, M. ve Kurnaz, E. (2020). Covid-19 Pandemi Döneminde Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Ve Uzaktan Muhasebe Eğitimine Yönelik Bakış Açılarını Üzerine Bir Araştırma. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademik Araştırmalar Dergisi*, 4(1), 40-53.
- Sevand, H. (2002). *E-Learning Alanındaki Gelişmeler*. BT-Haber Gazetesi: Uzaktan Eğitim, (353) 3.
- Tarhini, A., Hone, K. ve Liu, X. (2015). A Cross-Cultural Examination Of The Impact Of Social, Organisational And Individual Factors On Educational Technology Acceptance Between British And Lebanese University Students. *British Journal of Educational Technology*, 46, 739-755.

- Teo, T. (2011). Factors Influencing Teachers' Intention To Use Technology: Model Development And Test. *Computers & Education*, 57, 2432-2440.
- Toker Gökçe, A. (2008). Küreselleşme Sürecinde Uzaktan Eğitim, *Diyarbakır Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11,1-12.
- Tüysüs, C. ve Aydın, H. (2007). Web Tabanlı Öğrenmenin İlköğretim Okulu Düzeyindeki Öğrencilerin Tutumuna Etkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22 (22), 73-78.
- Üçer, N. (2020). Pandemi (Covid-19) Sürecinde Uzaktan Eğitim Araçlarının Etkinliğinin Üniversite Öğrencileri Tarafından Değerlendirilmesine Kullanımlar ve Doyumlar Yaklaşımı, *Global Media Journal TR Edition*, 11 (21), 206-233.
- Venkatesh, V. ve Bala, H. (2008). Technology Acceptance Model 3 and Research Agenda on Interventions. *Decision Sciences*, 39 (2), 273-315.
- Venkatesh, V. ve Davis, F. D. (2000). A Theoretical Extension of the Technology Acceptance Model: Four Longitudinal Field Studies. *Management Science*, 46(2), 186-204.
- Venkatesh, V., Morris, M.G., Davis, G.B. ve Davis, F.D. (2003). User Acceptance of Information Technology: Toward a Unified View, *MIS Quarterly*, 27(3), 425-478
- Yalman, M. (2013). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Bilgisayar Destekli Uzaktan Eğitim Sistemi (Moodle) Memnuniyet Düzeyleri. *Turkish Studies*, 8(8), 1395-1406.
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). *SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Detay Yayıncılık, Ankara.
- Yıldırım, S. ve Kaplan, B. (2019). Mobil Uygulama Kullanımının Benimsenmesi: Teknoloji Kabul Modeli İle Bir Çalışma. *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 10(19), 22-51.
- Yıldız, R. (2004). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Konya: Atlas Kitapevi.
- Zhao, Y. (2020). COVID-19 As A Catalyst For Educational Change. *Prospects*, 1-5.
- Zhou, L. (2004). A Dimension-Specific Analysis Of Performance-Only Measurement Of Service Quality And Satisfaction in China's Retail Banking. *Journal of Services Marketing*, 18(7),534-546.

Extended Abstract

Aim and Scope

In the present study, it was aimed to determine the thoughts and behaviors of the students about the Distance Education System, whose use is increasing due to pandemic. In this context, students who use the Distance Education System within the framework of the Technology Acceptance Model, The effect of the students' perceived ease of use, performance expectation and perceived usefulness on their satisfaction with the distance education system and the intention to continue using was examined. In addition, the effect of satisfaction with the distance education system on the intention to continue using the distance education system was also investigated.

Methods

The universe of the research on the subject consists of all students who use the Distance Education System. Since it is not possible to reach the entire population of the research, the convenience sampling method was used among the sampling methods, in which the whole sample can be included in the study. Since it was not possible to collect the data face to face due to the pandemic, it was collected with an online questionnaire form prepared on Google Forms. The questionnaire form prepared consists of 3 parts; In the first part, there are questions for determining the opinions of students about the distance education system, in the second part there are questions of scale type (5-Likert type) belonging to the research variables and in the last part are questions for determining the demographic characteristics of the students. After the pre-test, it was determined that there was no error in the questionnaire link and form, the relevant survey link was delivered to student groups on social platforms between 20.12.2020-05.01.2020. While analyzing the data, it was determined that the data of 12 students were not filled in properly, and the data of 1259 students were included in the analysis. The frequency, factor, reliability and validity analyzes were made with the data obtained with the SPSS 21 program, and the AMOS 24 program was used to test the suitability of the research model and the hypotheses.

Findings

With the data obtained in the research, frequency analysis was carried out to determine the demographic characteristics of the participants. It was determined that the majority of the participants were girls and the age group 18 and under, most of them were high school students, nearly half of them were from the income band of 2.500 TL and less in terms of family income, and students from each class were distributed in terms of the class status of the students. While nearly half of the participants were satisfied with the distance education system, slightly more than half of them were not satisfied with the distance education system. In addition, it was determined that the majority of the participants did not want the distance education system to continue to be implemented when formal education started. After the reliability and factor analysis, it was determined that the Cronbach Alpha test value was more than 0.70. With this result, it can be said that the reliability of the study was provided. In addition, it was determined that all factor loads and variance percentages of the scales used in the study were more than 0.40. Therefore, it can be stated that the structure validity is also provided in the research. Then, structural equation analysis was performed to test the suitability of the model. It was determined that the obtained fit indices values were within good and acceptable fit index values, and with this result, the research model was structurally appropriate. Regarding the research hypotheses, the H4 hypothesis was rejected, and it was determined that all other hypotheses were accepted.

Conclusion

In order to evaluate the distance education system applied due to the Covid-19 pandemic in terms of students, seven hypotheses were determined in the research applied within the framework of the Technology Acceptance Model. The data obtained with the questionnaire form created within the framework of the hypotheses were analyzed and as a result of the analysis of the data, it was determined that six hypotheses were accepted as statistical. According to the H1, H2 and H3 hypotheses, it was determined that the students' perceived ease of use, performance expectation, and perceived usefulness from the distance education system had an effect on satisfaction with the distance education system. According to the h5 and h6 hypotheses, it was determined that students' performance expectation and perceived usefulness from the distance education system had a significant effect on behavioral intention related to the distance education system. According to the H7 hypothesis, which is the last hypothesis of the study, it was determined that students' satisfaction with the distance education system had a significant positive effect on behavioral intention regarding the distance education system. According to the H4 hypothesis, which is the fourth hypothesis of the research, it was determined that the ease of use perceived by the students about the distance education system did not have a significant effect on the behavioral intention of the distance education system. When the results of the research are evaluated in general, it can be said that the study examining the satisfaction and usage behaviors of the students of the distance education system, which is used extensively due to the pandemic, has important results.